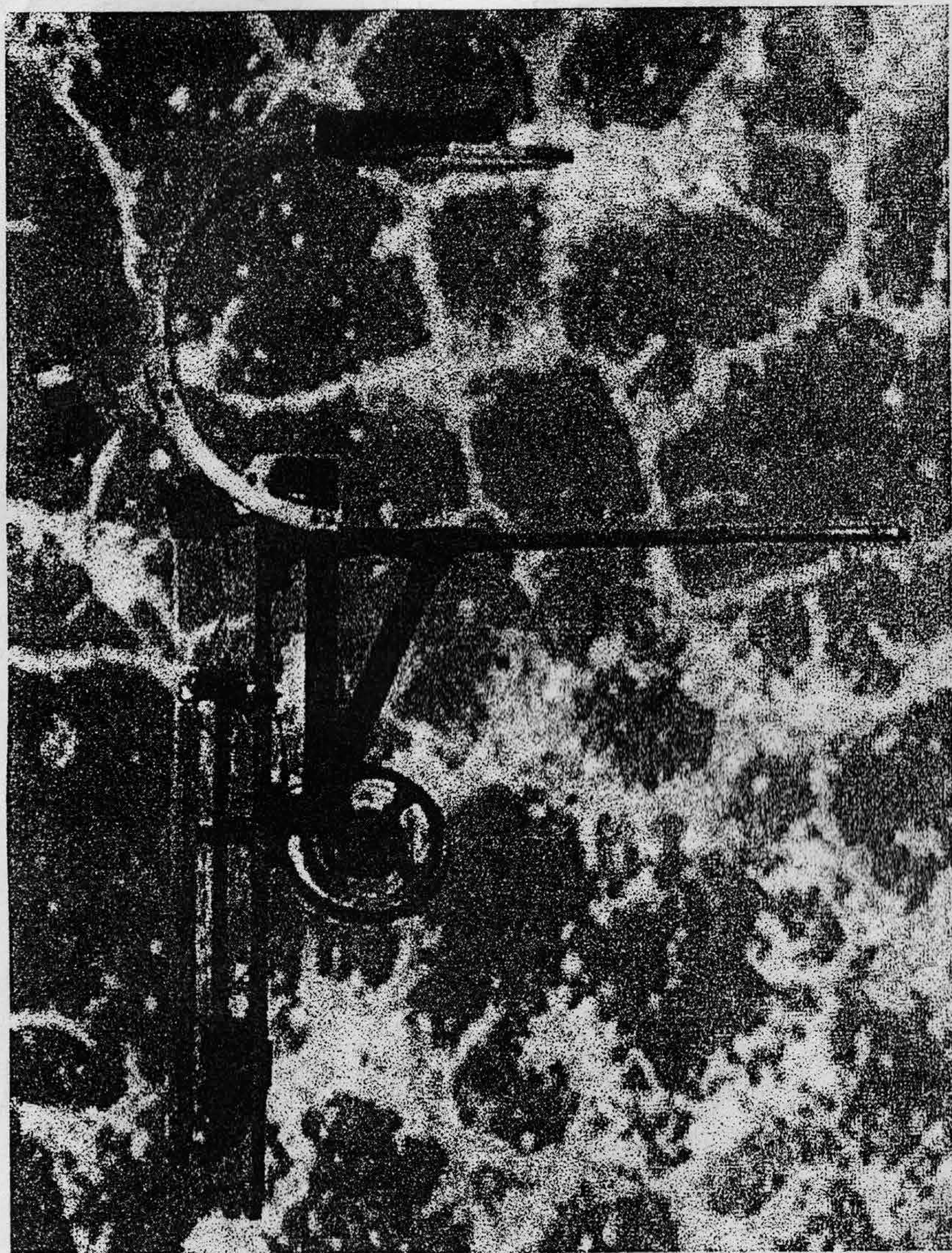
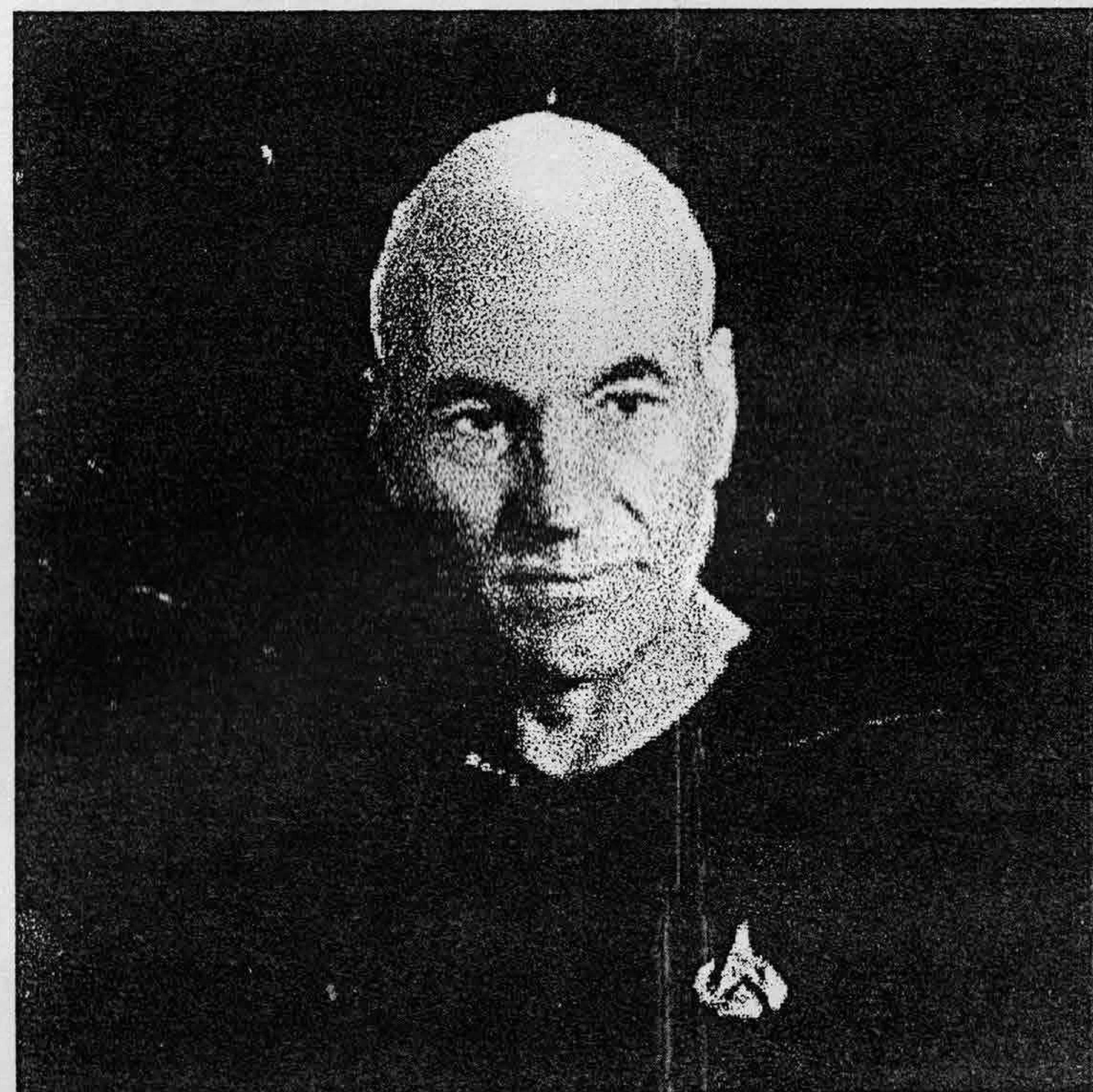

IPARI-INDUSZTRIÁLIS FANZINE

No°3 1999.

VILÁGNÉZET

BEVEZETŐ

A III. Világnézet ipari-indusztriális fanzine utolsó száma jelenik meg a II. évezredben.
Az előző szám bevezetőjében leírtak szerint minél több tehetséges mai magyar indusztriális zenekart próbálunk bemutatni a fanzine lapjain; ebben a számban hárman képviselik őket.

Készítette: Kondor Tamás, Elek Ferenc

Contact:

A 'zine megvásárolható:

Gondolkodó Autonóm Antikvárium (Budapest, VI., Ó utca 40)

EBM-DM Klub(Hajdú You Do, Hajdúböszörmény, Kassa utca,

info: Szolnoki Gábor)

Metro-Nóm Hanglemezbolt (Budapest, Kresz G. utca 11)

Wave lemezbolt (Budapest Révay köz 2)

Borító: Jean-Luc Picard kapitány, U.S.S. Enterprise (Patrick Stewart)

Hátsó borító: Fényviolin (Lois Viktor munkája)

A.C.T.U.S.

Archaic Cultural Traditions United in a Society

Humility Monastic Order

Az A.C.T.U.S. - Archaic Cultural Traditions United in a Society 1987 óta készít műsorokat társművészetek (video, tánc) bevonásával, működése során a történeti formák mögé rejtett, etnikailag és földrajzilag különböző, azonban a közölt ismereteket tekintve egyetemes érvényű Metafizikai Hagyomány szellemében fejti ki tevékenységét.

Az A.C.T.U.S. a közép-európai magyarság hagyományait és az emberiség egyetemes tradícióit felvállalva hidat képez a keleti és nyugati kultúrák között.

Az A.C.T.U.S. előadásai folyamán földrészeken és történelmi korokon át ívelő kulturális örökség ötvöződik korunk hang-és látványtechnikai eszközeinek világával.

Az A.C.T.U.S. az apokaliptikus, történeti emberiség szemszögéből vizsgálja azt az eredendő érvényű tudást, amely a lényegi kérdések megválaszolására koncentrál, új aranykor megalkotására ösztönöz.

Diszkográfia , produkciók 1988-1990

Lélekjelenlét
(élő műsor 1988-1989.)
Az újjászületés gyakorlata
(élő műsor 1989.)
Egy út az erő és a rendszer birodalmába
(élő műsor 1989-1990.)
Egy út az erő és a rendszer birodalmába
(Lp-1990.)
Lélekjelenlét (videofilm 1990.)

AZ EGYIK TEST BOMLÁSA A MÁSIK TEST SZÜLETÉSE

A jelenlét mozgó emlékművei
az éjszakába üvöltik
kínjaikat.

A szirteken
üvöltő Hajnal
húsokat szaggat szét.
Húsokat szaggat szét
az ébredő tudat.
A kötés megszűnik.
A kötés megszűnik.
Örökre itt maradsz.
Örökre itt maradsz.

REVELÁCIÓ

Minden gondolkodó emberben él a vágy, a megismerés vágya. Ez a képesség csak egy felfokozott, éber tudatállapotban válhat teremtő tevékenységgé.

Most korunk embere egy veszélyekkel terhes korszakba lépett, az emberi elme átfordulóban van az értelmen túlra, ennek negatív következményeként az emberiségen eluralkodnak a tudat betegségei. Bolygónk lakossága rohamléptekben halad a kollektív téboly felé. Ma az ember az őt körülvevő anyagi világ és az érzéki vágyak káprázatában él, ebben az őrületszerű tudatállapotban, melyben hajlamossá válik mindennapi problémáinak megoldását pótcselekvésekben és pótszerek élvezetében látni, melyekkel egy kétes értékű boldogságot próbál megvalósítani. Miközben a tudomány napról-napra új eredményekkel segíti a technikai civilizáció előrehaladását, az élet minden területén az egyetemes értékek devalvációja tapasztalható.

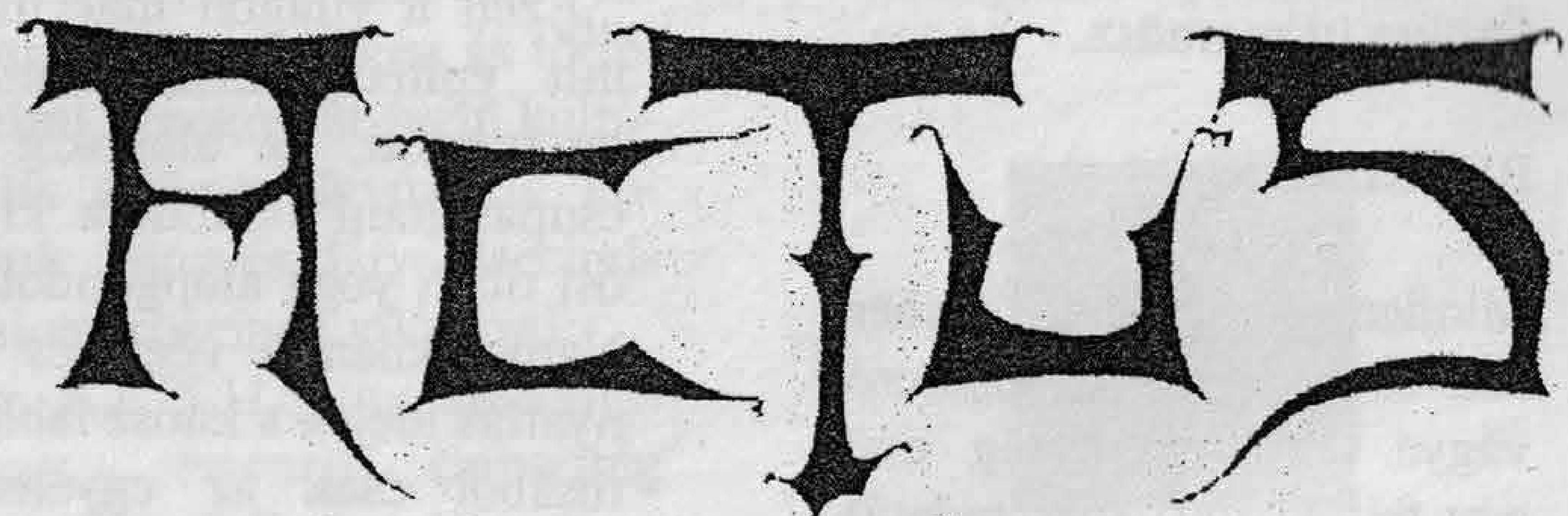
„Ezen a világon már nincs mit építeni, csak mindent lerombolni, az alapokig lecsupaszítani"- mondja ki az ősi tibeti yoga alapgondolata. Napjainkban a végzetes hanyatlás idején a káosz labirintusából csak az egyetemes

emberi hagyomány szellemében keresve találunk kiutat. Meta ta physyca - a fizikai világon túl, az ezoterikus tudományok birodalmában kutatva fedezhetjük fel ismét létünk és a világ létének alapvető összefüggéseit. Lelkünknek legmélyén még őrizzük az ősi valóság képének egy darabját, egy szikrát az ősfényből. A misztika, az okkult szellemiség útmutatásai alapján sajátíthatjuk el a készséget, amely képessé tehet arra, hogy a külvilág káprázatát kizárva egy belső figyelem jöhessen létre.

Ebben a kivételes figyelemben érzékelhetjük ismét a lelkünk mélyén rejlő ősfényt. Ez a Fény, a Lélek Tüzének Fénye, amely évezredeken keresztül vezette mindazokat akik magasabb szintű létállapot eléréséért tevékenykedtek életük során.

Ismét elérkezett az építés ideje: Elérkezett az idő, hogy helyreállítsuk az élet szakrális állapotát és ezáltal megteremtsük az archaikus Lét kultuszát, az Örök Mértéket. A Lélek kohójába arannyá érik a gondolat és test, amelyek egy előző gondolat és test pusztulásából keletkeztek. Ez az aktus egy út alapköve. Ez az Út az Erő és a Rendszer birodalmába vezethet újra mindenkit, aki magában hordja a megismerés vágyát.

Sven Grünberg

Az OM, ahogy néhány nyelvész feltételezi, egyike volt azon első szótagoknak, amit a régi idők folyamán kimondott az ember. Az is meg-győzően bizonyítja ezt, hogy az i.e. 1. évezred elején keletkezett irodalmi emlékekben rögzítve is van.

Ezekben, mint a filozófiai tanítások többségében melyek indiai eredetűek, az OM verbális szimbólumként jelenik meg. A későbbiek folyamán az OM használati területe messze túlnőtt India határain és az egész világon ismertté vált .

Az OM, sokjelentésű szimbólum. Itt és most számunkra az a legfontosabb körülmény, hogy az OM jelképezi a létet összességében és egyediségében egyaránt: makro - és mikrokozmosz, általános és egyedi, a Világmindenség és az egyén, az élő és élettelen, a múlt, a jövő és a jelen egysége. Az emberi természet és a kultúra egysége. Az ember egysége...

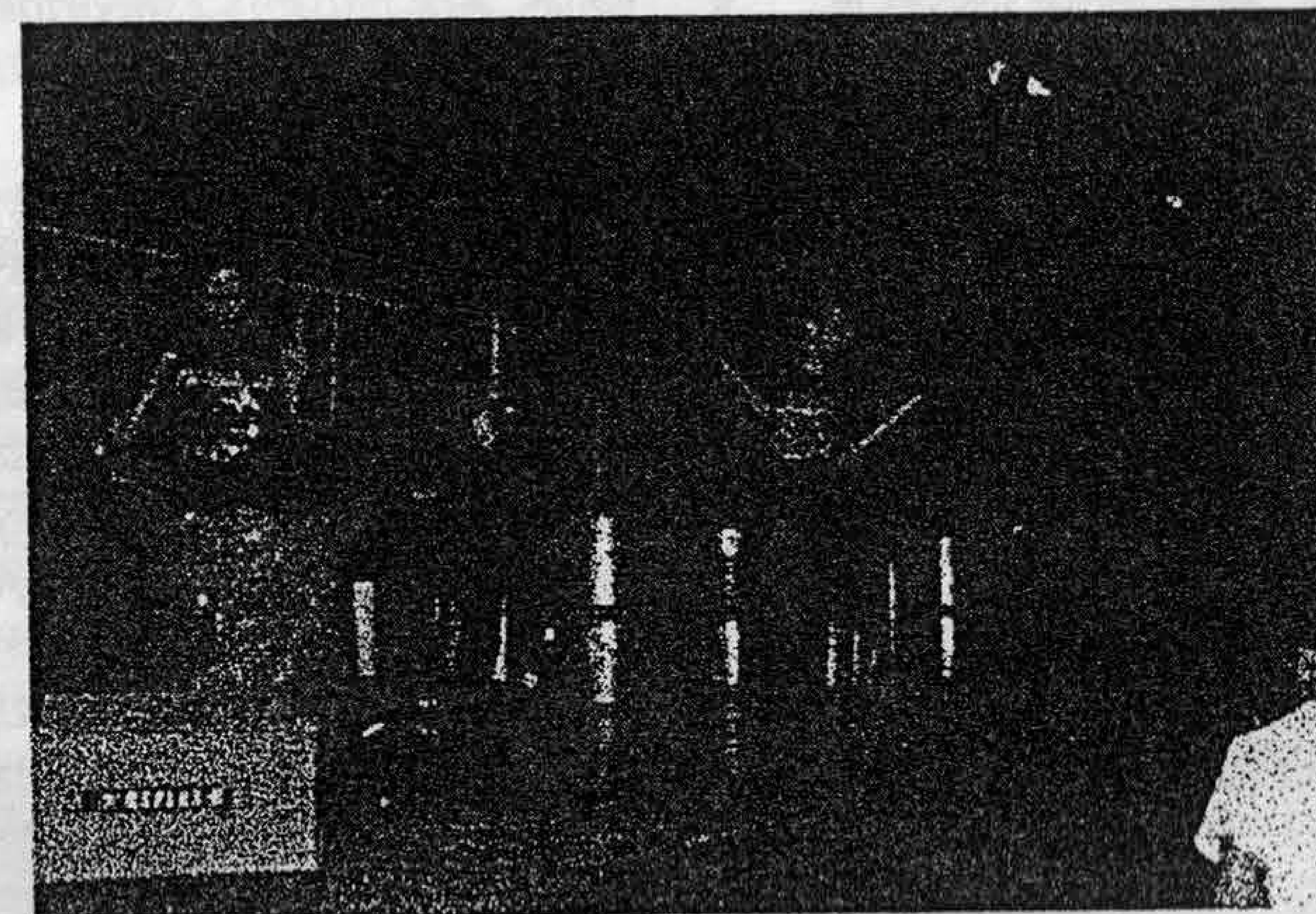
A zenéről gyakran mondhatják, hogy közelíti a különböző népeket, segíti az általános emberi értékek formálódását. Nagyon igaz ez a tézis, de hányszor

használták már az imperialista kultúra érdekében: a XVIII - XIX. századi Európa hercegi és királyi udvaraiban létrejövő szimfónikus zenekarok, operaházak stb. még attól a néptől is távol álltak, ahol létrejöttek, nem is beszélve a világ népeiről, akiknek kulturális zenei örökségét beolvasztotta. Valószínűleg, éppen ezért a zenei misszió igazi beteljesülésről igazán csak akkor beszélhetünk, ha nem valamilyen hatalom vagy valamilyen réteg parancsára keletkezett, hanem maga a nép igénye, szükséglete hívta létre. Az európai kultúrában éppen a jazz és rock tudta szervesen egyesíteni a világ különböző régióiból érkező impulzusokat.
Ennek a tendenciának új lehetőségeket nyújtott a legújabb elektro-akkusztikai technika. Lehet, hogy hamarosan egy valóban egységes világnézetről beszélhetünk, ami sajátos és egyedi, megismételhetetlen, hiszen a zeneszerző egyénisége hozta létre. Ez azonban nem jelenti szűk regionális kereteken való önmagába zárkózást. Inkább a világ sokoldalúságának szubjektív visszatükröződése. Természetesen csak az ilyen zene lehet szubjektíven sokoldalú. Feltételezhető, hogy ezeket a zenéket hallgatva, a kínai, az angol és orosz más-mást hall, de mindegyikük a magáénak vallja. Ez a lemez - szemléletes példája, a valóban egységes világzene kialakulásának: Grjunberg zenéjében az európai, kínai, tibeti motívumok, hangszeres színek olyan szervesen olvadnak össze, hogy ez másként szinte elképzelhetetlen. Itt az elektronika nem ellenfele a hagyományos zenének, hanem egészen új, még ismeretlen utat mutat, ami itt és most olyan zene születését teszi lehetővé, ami másutt és később egészen másként szól. Mégis (és ez itt a legfontosabb) ez a jövőbe törő, jelenben realizálódó, a múltba visszavivő zene a tényleges, ősi emberi hangba az OM-ba tér vissza. És itt, nem egyszerűen hang vagy szó, hanem mindenekelőtt jelkép, ami visszaadja azt a gazdagságot, amit magában hordozott egész történelme folyamán.

FIGYELEM! A kisterem még mindig él... Minden hónapban a PECSA-ban a kisteremben ELEKTRO, INDUSTRIAL & ACID party. DJs: KRAAK & ÖRDEE. Ráadás a nagyteremben.

TRANSZCENDENTÁLIS DISZNÓK

'zine riport

A Transzcendentális Disznók Instrumentális zenekar. Szerinted a zenétek szövegek nélkül is kifejezi a Transzcendentális Disznók mondanivalóját?
Nem csak instrumentális számaink vannak, hanem olyanok is, amik szinte énekre épülnek. Sok mindent mond, és éreztet a zenénk. Egyfajta utazást ad az embereknek, pozitív és negatív sugarakkal fűszerezve. A lényeg a ritmus, az ütős hangszereken (hordók, tamtam dobok, csövek, vasak, fémek)

Mi a véleményed a Magyarországtól Délre levő helyzetről?
Mindig van egy-két politikus, vagy nagy ember, akik összezavarják a népeket. Az egyszerű ember szívja meg mindig a háború következményét, és sajnos nem azok, akik kitalálják.
Hallottuk hogy a Transzcendentális Disznókon kívül egy projektet működtetsz, ami szintén ipari zene, vonós betétekkel. Mesélj nekünk erről a formációról!
Igen van egy projektünk ami Noise Pigs - néven működik.

Általában ketten vagyunk, vagy hárman. (Karnics, Kerekes, Dömsödi) Ebben a projektben több a szintetizátor hangzás. Sok-sok effekt, gitár, ének ...stb

Pécsen található egy „Szellem ház" elnevezésű,27 emeletes, hatalmas beton épület, aminek a vas szerkezete bármikor széteshet, és a hatalmas beton monstrum összedől. Mindez egy lakótelep közepén áll! A Noise Pigs zenekaroddal egyszer zenéltetek itt! .Milyen jellegű volt ez a megmozdulás?

Raska Ervin fotósnak volt itt egy kiállítása, amin közreműködtünk. A zenét csináltuk a képeihez, ami a Szellemház első emeletén történt. A műsor három performance előadásból állt: „Fény, fém és üveg" címen zajlott. A zene nem volt előre elkészítve, ott találtuk ki. A képekhez zajokat, hangokat, ritmust, üveg töréseket csináltunk. A falra voltak rávetítve diafilmen Raska Ervin képei, mi a fal előtt, a nézőkkel szemben voltunk, és így adtunk egy sajátos zenei és performance programot az embereknek.

Tervezel egy Ipari zenei fesztivált egy Pécs melletti elhagyott bányában. Milyen programok vannak tervbe véve, és milyen csoportok vagy zenekarok lépnének itt fel?

Igen, idén szeretnénk megrendezni, november, december végén lenne. Sajnos a bányáknál nem jött össze, úgyhogy a hőerőműnél lesz megtartva a rendezvény, egy szerelő csarnokban. A Transzcendentális Disznókon kívül a Lyuhász Lyácint Bt., egy német, és egy francia zenekar fog fellépni.

További információk a részletes programról a III. Világnézet szerkesztősége címén.

A képek egy pécsi megmozduláson készültek.

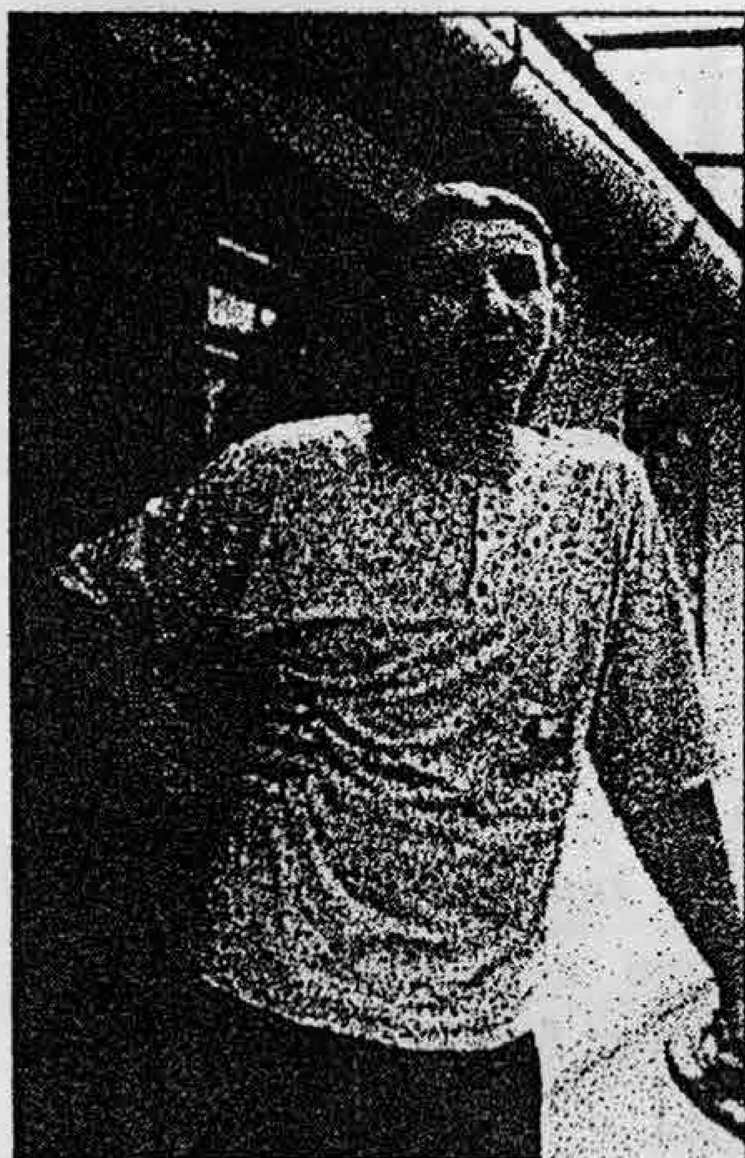
Lois Viktor

'zine riport

„...az én életemben is, hogy egy ekkora hatalmas szobor-hangszerparkot hoztam létre. Kicsit el is húztam az időben, hiszen már mint képzőművésznek, egészen más területen, pontosabban más szériákban, és gondolati körben kellene dolgoznom. De megérte, mert egy ilyen nagy kalandot az ember féltve, és eléggé feltérképezetlenül kezd el, hiszen nem tudja hogy mi lesz a végén. A szériák végére százhúsz szoborhangszer készült el, ami egy kemény, bebetonozott stabil szám. A legutóbbi nyolc hangszerem egy ráadás széria, amiért az utóbbi fél évben nagyon meg kellett küzdenem. Aki egy ilyen nagy kalandba belevág, és érzi annak a súlyát, akármilyen ellen, vagy visszahúzó erők érik, ne hagyja abba, mindenképpen megéri ezt a kalandot végig játszani, bármilyen területen is legyen az. A Tundra Voice zenei világa, bármelyik legyen is az, Ipari zene, Kortárs zene, Ethno zene, World music, vagy Metal sanzon, amíg én a kezembe tudom venni, és fel tudom emelni azt a több húszharminc-negyven kilós hangszert, addig bizony nem fog kiesni a kezemből, addig a zene szól, és szólni fog."

Az 1980-as évek elején irodagép műszerészként dolgoztál. Minek hatására kezdtél el szobrokat készíteni, és hogy lettél faszobrászból szoborhangszer építő?

A szobrok készítését tulajdonképpen egy hiány hatására kezdtem el, már 1969-ben. Próbálkoztam mindenféle ötlettel, hogyan lehetne az akkori képzőművészetben azt a hiányt pótolni, amely egyfajta új esztétikum, és új vizualitás felé hajlott volna. Egy olyan nonfiguratív formavilág kialakítására tettem kísérletet, ami addig szokatlan volt. És talán a mai napig is. Hogyha visszatekintek, figyeltem ezalatt a jó pár év alatt a képzőművészetet, és a képzőművészeket ilyen típusú munkát nem készítettek. Ez pedig annak a gondolatiságnak a lényege, hogy a pszichét megjeleníteni, tárgyiasítani, tehát az emberi gondolatoknak és

az érzelmeknek egy olyan szoborszerű megjelenítését adtam elő, amely akkor nagyon foglalkoztatott. A pszichének egy nagyon rejtett, mély lélektani részét gondoltam megfogalmazni. Az akkori szobrok címei is erre utaltak: Lelki biztostű, Hajlott önérzet, stb. A Lelki biztostű tulajdonképpen egy olyan eszköz az ember agyában, a gondolataiban, hogy ha már minden cérna szakad, és minden már reménytelenné válik, akkor ezt a biztostűt becsatolva tartható a helyzet, és nem szakad szét semmi, nem pusztul el semmi. Ez egy mentőövszerű szerkezet, ami persze egy gondolati szerkezet valójában. Ennek a megfaragására kísérletet tettem, és be is jött. Sok helyen kiállítottam ezt a szobrot, a többivel együtt. Csak aztán egyetlen probléma adódott, hogy a fa szobrokat általában nagyon finomra készítettem, a felületek olyan finomak lettek, mint a tükör. Ezért a simogatástól, a látogatók csodálkozásától, hogy miként lehet ilyen felületet kialakítani, mindig feldöntötték, és a szobraim többsége összetört. Ebből adódóan a fa szobrokat háttérbe szorítottam, és 1980-ban valóban egy komolyabb váltás következett be, ami a fémszobrokra való áttérés volt. Ezek kevésbé törnek, kevésbé rongálódnak, és ha rongálódnak is, könnyebben helyre lehet őket hozni. Ez volt az 1980-as váltás lényege, és valójából ebből lett a fém szobroknak a sorozata, amely tart a mai napig is, de 2000 után egy újabb váltás következik majd.

Akusztikus dobgép, radiátorcimbalom, hűtőborda xilofon, mosóhenger hegedű. Hogy születnek ezek a hangszerek?

Ezek a hangszer nevek önironikus nevek Az első hangszer széria mosógépdobok alkalmazásával készült, hiszen a mosógép dob nagyon érdekes, álakusztikus tér. Azért álakusztikus, mert perforálva van, tehát az úgynevezett nagybőgő, és egyéb ilyen rezonáns testű hangszereknek az iróniája is egyben. Hiszen nem a mosógép dob erősíti fel a hangot, hanem csak jelképes, szimbolikus szerkezet a hangszereken, inkább pengetésre, látványos elemekre szolgál. Az akusztikus dobgép egy varrógép mechanika, amelyen négy csengő található. Egy forgó, lábbal hajtott, kettős centrifuga dob ütögeti ezeket a csengőket .Különböző ritmus képleteket lehet előhozni ezzel. Elég vad dolog volt ez akkoriban. A hangszerek sora persze folytatódott aztán tovább. Alumínium cső lett a domináns eleme a hangszereknek, ezek lettek a csöves hangszerek. A radiátornál a radiátor, később jöttek a szódásszifon testű hangszerek, pl. a tekerőlant. Ez egy szifonba beépített tekerőlant, a palackduda, a palackgitár, ez tulajdonképpen mind a szódásszifon testére lett ráépítve.

Fordított Felhőmosó a neve annak a helynek, ahol a gépeidet gyártod. Négy-öt évvel ezelőtt már több mint száz volt a hangszerek száma, amiket készítettél. Azóta mennyivel gyarapodott a gyűjtemény, és van-e köztük számodra különösen érdekes darab?

1987-ben kezdődött el a szoborhangszer-hangszerszobor széria, amely ma már 120db-nál tart Most egy nyolcdarabos ráadás szériát készítek. Ez a ráadás széria fogja megkoronázni az egész eddigi tevékenységemet. Ezekben a ráadás hangszerekben minden eddigi ötlet, jó hangzás, zene, újra épül, persze teljesen új formában, és ezek szinte a zenének a végtelenségéig használatos hangszerek lesznek majd. Ezekkel fogunk tovább játszani.

Van e még állandó kiállításod Tatabányán?

Igen, ez a gyűjtemény Tatabányán, a Szabadtéri Bányászati Múzeum területén található. 1996 augusztusában nyílt, és azóta is látogatható. A gyűjteményre ötletszerűen rendszeresen tábort is szervezünk. Ez nyaranta júliusban szokott lenni, idén '99.07.11.-től 31.-ig tart, ahol hangfelvételeket is lehet készíteni. Az én hangszerei-

men játszhatnak a meghívott, és oda érkezett zenészek vagy érdeklődők. Az ott elkészített zenei anyagot utána bárhol fel lehet használni. Erre a célra egy stúdiót szeretnénk kialakítani. A helyiség már megvan, csak a felszereltség hiányzik. Ez lesz a továbblépése annak, hogy nem csak kiállításként, vizuális élményként használható majd a gyűjtemény, hanem később egy zenei műhelyként is. Zenei kísérleteknek a helyszíne, ami nincs behatárolva, mert az Ethno zenétől kezdve mindent elő lehet állítani most már a hangszereimen. Tehát nem csak egyfajta Ipari zenét, vagy Kortárs zenét hanem már minden skáláját ki lehet játszani majdnemhogy a zenei műfajoknak.

Amikor új szobrot készítesz, tudod e előre mit fogsz csinálni, vagy alkotás közben találod ki?

Előre kitalálom hogy milyen széria következik majd, aszérián belül pedig milyen változatok lesznek. Azt tudni kell, hogy a szériák elkészítéséhez általában mindig egy elő gyűjtést folytatok. Egy széria úgy indul el, hogy ha már egy megfelelő mennyiségű alkatrész és alapanyag a rendelkezésemre áll. De még menet közben is sajnos nagyon sokat kell variálnom, és néha meg-meg kell állnom azért, mert nincs meg a megfelelő alkatrész Ezért a gépi szobrászat egy eléggé bonyolult folyamat A legapróbb csavartól kezdve, minden egyes alkatrészre vigyázni, és gondolni kell.

Régebben Friderikusz Sándornak nemet mondtál egy Show-beli fellépésre. Ma amikor a TV műsorok száma oly sok, van e olyan hasonló jellegű Talkműsor, amiben szívesen fellépnél?

A Friderikusz műsorba valóban többször is felkért maga a szerkesztő, és akkoriban egy intelemre mondtam ellent. Egy művészettörténész figyelmeztetett, hogy ha fellépek a Friderikusz műsorában, akkor velem soha többet szóba nem áll. Ez az intelem sokkal fontosabb volt, mint egy ilyen „Ki vagy ?" szereplésben elsütögessem a poénokat, és utána már annyira lerobbant a Friderikusz-műsor, hogy semmiképpen nem szerettem volna benne szerepelni. Elmúltak azok az idők, amikor a Tódor, és hasonló extravagáns figurák is megrezegtették a polgárok agyát. Mára ezek a talkműsorok a polgárpukkasztást szinte üzemszerűen űzik, legyen az bármelyik TV műsor, vagy TV adó, ami ilyen műfajban közöl. A polgárpukkasztásnak ma már ilyen módon nincs értelme. Ez már egy, a szerkesztők jövedelemét gerjesztő folyamattá vált, amibe nem akarok semmiképpen részt venni.

Tundra Voice néven kisegítő zenészek segítenek neked a koncerteken. Kikből áll ez a kisegítők csapata?

A Tundra Voice zenekarban már nem kisegítő zenészek működnek, hanem tagok. A

Tundra Voice előtti formációkban elég nagy volt a jövésmenés, akkor lehetett kisegítőkről beszélni. A jelenlegi tagok részéről ez egy komoly indentitás, benne érzik magukat, övék az egész érzésvilág, ugyanúgy ahogy az enyém is. Ez egy nagyon kollektív, egy nagyon összedolgozó zenekar már, annak ellenére hogy itt is voltak tag elmenetelek. A Tundra Voice zenekar jelen tagjai fiatalok:

Árki Viktor : basszus hangszerek, billentyűsök
Kristófi Ákos : fényhegedű, egyéb hangszerek
Réz Judit : ének
Réz Ágnes : ének

Mit takar a Tundra Voice kifejezés ?

Korábbi zenekaraim neve, valójában egy ön irónia volt. A Ballast, a nehezék arról szólt, hogy a művész egy nehezék, a mindenkor önnálló rendszer vállán, amit nem tud magáról ledobni. Ezért ha a művész, a Ballast, a nehezék jól dolgozik, mozog, akkor a rendszer lefárad. A Ballast névvel 1987-től indultunk, ezért már egy kicsit nevetségesnek tűnt, hogy még mindig a rendszert fárasztanánk ezzel a produkcióval,

hiszen már a rendszer végleg megadta magát. Ebből lett a Ballast Of Mind, amely egy gondolatnehezék szóhasználat, amely arra utalt, hogy a nehezék egy mozgó léggömbben egy nagyon fontos elem, hiszen a léggömb sodródása, irányultsága ettől függ. Ha nincs meg ez az úgynevezett gondolat nehezék, akkor egy össze-vissza csapongó sodródás következik, ami egy átmeneti időszak volt az 1990-es évek végén. Mindenki kereste az új szituációban a helyét. 1993-tól Tundra Voice néven indult tovább a csapat. A „Tundra" egy képletes, tájra utaló név, amely nem kell senkinek, egyszerűen elhagyatott, magára maradt világot képvisel. Az az éghajlati vonulat, ami a tundrán létezik, hogy kilenc-tíz hónapra szinte befagyott állapotban van, és csak egy rövid nyári periódusra éled föl, és mutatja meg magát, a szépségét, az életerejét. A művész sorsa is ugyanilyen, dolgozik, dolgozik, és ha egy-két kiállításon tud szerepelni, akkor az már nagyon jó, és abból a sikerekből táplálkozva tud esetleg aztán tovább dolgozni. Ez a koncertjeinkre is vonatkozik. Nem túl nagy rendszerességgel játszunk, havonta egyszer-kétszer, és ezért nekünk minden koncert egy ilyen továbbra lépés, és egy tovább élés.

Van e már az otthonodban számítógéped, és ha van, mire használod? Ha nincs, még mindig ellenzed?

Nincs számítógépem, és nem is lesz. Nem ellenzem, mert ez a kor követelménye. Azonban azt tudni kell, hogy már a nyolcvanas évek elején megéreztem, hogy ez egy korszakalkotó váltás lesz, ami be is következett A számítógép átvette a helyemet, hiszen én írógép műszerészként dolgoztam 1994-ben. Így megszűnt a szakmám azzal, hogy a számítógép átvette az írógépek, és egyéb irodai eszközök helyét. Ma már hagyományos írógépen szinte senki sem dolgozik. A zenei vonulatban pedig a számítógép alternatívájaként alakítottam ki a hangszereimet. A mai napig is megy ez a párhuzamos versenyfutás, egymás mellett, hiszen nincs áthallás a két irányzat között. A számítógépes zenét játszó képzőművészek vannak ma már többségben. Akármelyik közös koncerten az a tapasztalatom, hogy a számítógéppel, és egyéb effekt gépekkel, sequencerekkel megcsinált zene embertelen, hallgathatatlan a közönség részére. Az emberek kimennek a koncertekről. Mikor nagyjából ugyanezt a gyors ritmusú, kissé monotonnak tűnő zenei világot előhozzuk, a zene hanganyaga az életet sugározza, hiszen élőben játszva változik menet közben a zenénk, a ritmusok, az érzelmek, és ezt mind-mind a közönség le tudja követni. Ebben az előadásban nincsen olyanfajta átverés, mint a számítógéppel előre kikreált konzervszerű zenei motívumokban. Úgy érzem ennek most lesz egy nagyobb lendülete, hiszen most már a számítógépes zene, pont emiatt a hátránya miatt hogy szinte a gépiessége embertelen a maga módján, újra visszatér az érdeklődés egyfajta emberibb zenei világ felé.

Jársz e még külföldre fellépni, hol voltál utoljára, miként fogadott az ottani közönség, és miket tervezel a közeljövőben?

Nagyon sokszor voltunk már külföldön, először 1988 decemberében, mégpedig Moszkvában. Ez egy kiállítással egybekötött fesztivál volt, ahol két koncertet adtunk a Ballasttal, az oda kiszállított, és kiállított hangszerekkel. Érdekes volt a meglátás, hogy először keletre kellett mennünk azért, hogy aztán nyugatra jussunk. 1989 tavaszán Bécsben a Gegen Und Gegen Tonen (Hangok és Ellenhangok) fesztiválon szerepeltünk nagy sikerrel, és innen rendszeresen jártunk külföldre egészen 1995-ig. Voltunk Erdélyben is több alkalommal, s ma már tulajdonképpen Szlovákia a törzshelyünk. Minden évben, a Pozsony melletti Somorján, vagy Érsekújváron lépünk fel, a közönség óhaja, és lelkes fogadtatása miatt ismételjük meg ezeket a koncerteket. Tervezünk egy nagyobb Természet Turnét, ahol agregátorral felszerelve természeti környezetben adjuk elő a zenénket, ahol égen-földön a közelben nincs vezetékes villany. Az agregátorra és önmagunkra vagyunk utalva. Ez a Természet Turné Magyarországon, Erdélyben, és valószínűleg Szlovákiában zajlik majd.

Zenei pályád három részre osztható. A kezdetben Ipari Industrial, majd népzenei betéteket használtál. Most '99-ben egy új zenei irányzatot vezettél be a köztudatba Metal Sanzon néven. Különkülön beszélj ezekről a korszakaidról, miért váltottál köztük?

Igen, talán a kezdetben Ipari Industrial zenét játszottunk, de nem ennyire sarkítottan, tehát nem a vasak csapkodása és verése volt a fontos mint az Art Deco nevű kimondottan Industriális zenekarnál, vagy az Einstürzende Neubautennél, hanem a mi zenénk kicsit más jellegű volt. Egy képzetes áttétel van nálunk, a népzenei, felfogás talán egy kicsit közelebb áll hozzánk, mint az ipari-indusztriális, de a keménység, a ritmusoknak az ismétlődése ebbe az ipari zenébe is bele-bele kapcsolódott. Az 1993-as váltásnál már a Tundra Voice pont erre a ritmus bonyolításra, és nemcsak egy monoton, állandó ritmusra kitalált zene volt. Hogy bonyolódjon, a Fényhegedű hangszer, mint vezérhangszer élt A hegedűnek a dallamképzése meghatározó volt, és erre jött a női ének, ami lágyítja az indusztriális felfogást.. A női ének elsődleges ebben a dologban, hogy ne legyen egy kőkemény férfias, macsó felfogású dolog, hanem a két nemnek az érzelmi és gondolati összesimulása jelenjen meg.

1999, a Metal Sanzon stílus, ami egy önirónia. Ez válasz a mai techno (ahol már a szöveg érthetősége, és mondanivalója már nem is fontos) sivárságának a korszakára, itt az érzelmek még nagyobb hangsúllyal jelennek meg. Előtérbe kerül a női éneknek a minősége, amit a hangszeres játék a háttérből kísér. És ez a felfogás szerintem ma aktuálisnak tűnik, hiszen a férfi amúgy is háttérbe kerül a foglalkozási váltások miatt. Hiszen ma már a szolgáltatásban, a banki szférában , és egyéb területeken a nők vették át az uralmat. A férfiak kemény kohó, bánya, kőtörő, és vasakat csapkodó munka alkalmatossága háttérbe szorult. A férfiak ma már a nők árnyékában élnek. Az Ipari Industtiál zenének hihetetlenül furcsa váltása következett be ezáltal, hiszen az izom, és az erőnek a zenével való elegyítése, úgy érzem hogy ma már idejét veszítette, pont az elnőiesedés következtében. A korszakok mindig az aktuális világtendenciáknak, nem pedig a stílus és divathullámok váltakozásainak hatására következnek be. Amikor megérzem azt, hogy ma, a változó világ ilyen gyorsan pörög, hogy öt-hat évenként szinte új tendenciák érkeznek eddig ismeretlen oldalról, erre megfelelő válasz a zenei korszakváltás is. Hiszen engem érdekel hogy én magam erre milyen választ tudok adni, és ez hogyan jut el az emberekhez. Úgy látom hogy a zenén keresztül lehet a leggyorsabban kommunikálni. Még az Internet sem olyan gyors mint a zene. Ezért a korszakváltásoknak fontos jelentőséget tulajdonítok.

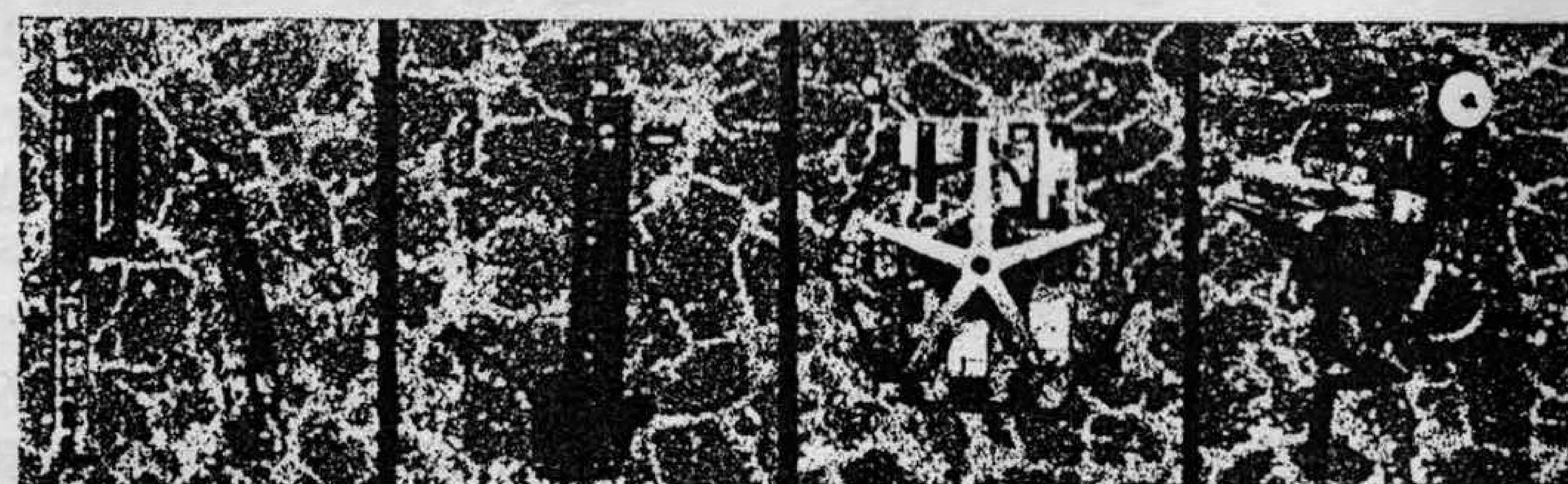
Gépeiddel régebben Ipari-Indusztriális jellegű zenéket gyártottál, de mára már ezek a gépek képesek sláger dalok előállítására is. Hamarosan találkozni fogunk veled a BRAVO oldalain is?

Igen, slágereket játszunk, hiszen a Bálványbál című kazettánkon a „ Ha a jégbe fagysz is" című szám legalább egy olyan sláger a mi vonulatunkban, mint a Rolling Stonesnak a Satisfaction. Tehát ez egy örök érvényű ritmus képlet. Hogyha belegondolonk, a zenei világban, ezek a ritmus képletek meghatározóak. Ez egy céltudatos feladat volt. A zenekar és önmagam elé ezt a feladatot én magam támasztottam, mert ha már annyi sok támadás érte az hangszereimet. Az elején arról volt szó, hogy a hangszerek alkalmatlansága nem okoz nagyobb megrezdülést a Magyar zenei életben. Ennek a makacsságnak, ennek az állandó kitartásnak, hogy a hangszereket a legjobb állapotokba hozzam, szerkesszem és építsem, a munkálatok elég hosszú ideig tartottak: 12évig, százhúsz, plusz nyolc darabos szériában. Az végül is kiderült, hogy nem a hangszerek igazán alkalmatlanok, hanem az emberek. Pl ma egy tíz évvel ezelőtt épített két méteres oszlopgitáron ugyanolyan ritmusokat, és ugyanolyan most már élvezhető slágerszámokat is tudok játszani, amit akkor nem. És ehhez pedig az embernek a finomodása kellett. Én úgy éreztem mindig is, hogy a gépek nem elidegenítik az em-

bert, hanem jobbítják, segítik és finomítják. A gépeket semmiképpen nem pusztítani, eltüntetni, és nem egy ilyenfajta régi felfogású ellenségnek kellene tekinteni, hanem igenis egy komoly segítőnek, és társnak. Legalább egy olyan élőlénynek, mint a kutyákat, a macskákat, és egyéb biológiai lényeket. A hangszereimet magammal, és velem együtt lélegző, együtt érző lényeknek képzelem el. Ez a zenében elő is bukkan, hisz ha nem úgy kerülök szinkronba a saját hangszereimmel, bizony a zene is rosszabbá válik, nem szól úgy, nem lesz olyan kellemes az egész működés. Egyébként érdekes, módon valamikor egy könnyűzenei lapban, a POP-CORN-ban elég sokszor szerepelt a zenekar, még a Ballast időszakban. Ez csak azért fordulhatott elő, mert egy olyan szerkesztő újságíró munkatárs dolgozhatott akkor ott, aki szimpatizált az ilyenfajta zenei stílussal. Ma nem hiszem hogy a slágerlistára fel fogunk kerülni...

Diszkográfia

Lois Ballast:
1988
Live in De Fabriek '90
Solidart minifest '90
Lois Viktor:
Napnap fesztivál '92
Lois Tundravoice:
Tundravoice '94
Tundravoice:
Bálványbál '97
Jövőszázad fesztivál '97
Sound Off '98

Fekvő oszlopgitár, kávéfőző basszus — Álló oszlopgitár — Forgószékláb ritmushangszer — 12 húros dörzsbillentyűs

HAND OF GLORY

A HAND OF GLORY kizárólag egyszemélyes nyíregyházi formáció. Névtelenül dolgozik, a George M C Gregore Mathers művésznevet vette fel. A HOG egy kísérleti zajmoraj. Mathers eredetileg 1900 körül nagy okkultista emberként élt, de mivel hite a pénz körül forgott, hamar elérte őt a végzete erőszakos halál formájában.
Ennek az embernek a nevéből nagyon keveset vettem át, filozófiájából jóval többet, persze a sallangokat levagdaltam, így sem a nevem, sem ideológiám, nem hasonlítható össze az övével! A magam elkorcsosult mása származik csak tőle, tehát alapjában véve nem az ő nézeteit vettem kiindulásnak, de mégis őt érzem magamnak. Ezt nem tudom megmagyarázni!

Beteg hallgatói tájékoztató !
A HOG rendszeres hallgatása jótékonyan hat a vallásos folyamatokra, a világ méregtelenítésére, a háborús panaszokra, a menstruációs és prosztata problémákra, továbbá lassítja az érelhalást. Szabadság megkötő képessége kiváló, így a kereszténység megelőzésében is jól alkalmazható. Nagy zaj tartalma a szexuális erőt fokozza. A magas életszínvonalban szenvedőknek (a pénz és nem a hatalom miatt), valamint az eretnekeket üldöző inkvizíciónak kevésbé ajánlott. Más ellenjavallat nincs. Az esetlegesen fellépő panaszok és észrevételek miatt forduljon házi boncolójához vagy az állami kirendelt kerületi sebkészítő fehérköpenyesek-

hez. Minden felmerülő probléma oka nem kereshető a HOG zeneiségtelen űrjében!
A HOG mysterium - corpus dominium - atmosphere - electro - ambient - zenét készít. Zenei alkotásaimban felhasználok minden olyan tárgyat, amely hangokat állít elő, legyen az műanyag hordó, fémtárcsák, fém hordók, csövek, utcai zajok, morajlások, fadarabok, vázák, edények etc. Az akusztikus gitár használatáról továbbra sem mondtam le, bár az utóbbi 1,5 évben nem használtam, így csak a legelső anyagokon hallható jelenléte. Az ének hangszerként lelhető fel, nagy szerepet nem kap a zenében, de hiányát azonban a számokban, ahol van szöveg, észre lehet venni, tehát mégis szükségesek! Mindezt egy elektronikus hangörvény fogja össze, amelyet régen szintetizátorral, jelenleg számítógéppel állítok elő.
A HOG 1997 októbere óta, de főleg január 27.-től üzemel. A HOG eredetileg egy ideológiai keresztút, ahol a Jó és a Gonosz egymásnak nem ellenfelei, hanem élettársai, hiába különböznek egymástól, eredetük mégis ugyanaz.

A HOGMAN jelentése nem egészen tisztázott, de brit és skót mitológiákban kis, apró tündérlényként emlegették, mely kivételesen nem fontos szerepet tölt be, sem emberek, sem tündérek életében, de ugyanakkor, ha nem lenne, minden egészen más értelmet kapna.
A HAND OF GLORY, azt a Dicsőséges Kezet jellemzi, amely teremtett, és teremteni fog, miközben folyamatosan teremt. Ez a Kéz az ember Keze is, és lehet építő vagy akár pusztító is. A HOG angol szó, jelentése disznó, sertés, mint állat, de emberi jelzőként is használják, mint önző, kapzsi disznó, tehát a HOG egy alantas ármány, egy csúfondáros anyagiság jelzője, melyet a pénz, a vágy, a földi öröm elégít ki, más nem érdekli, de mégis szükséges, hiszen a HAND OF GLORY ebből a ronda zagyvalékos matériából épít és alkot, ha kell pedig rombol és dönt. A HOG-ra nem lenne szükségünk, de mivel magában hordja a Dicsőség Keze ezt a förtelmet, céljai elérése véget, ezért nélküle, a Kéz sem létezne, amely őt megműveli. De hogyan is épülhetne valami új és más, ha előtte a régi össze nem dőlne. A HOG zenéjében is ez a folyamat zajlik le! A Kéz alkotja zajmasszába a filozófiáját a Kettősség Keresztjének, hogy az majd zajforrásként lerombolion mindent, ami eddig állt, hogy utat adjon egy „új" és valóságosabb Templomnak. Bár ez a templom nem új, hiszen velünk létezik a kezdetektől, eredetünkből fakad, mégis feledésünk homályába vesztettük el őt. Emlékezzünk az Egységre, a Teljesre, az Egészre, amelyből magunk szakítottunk ki saját magunkat, ezzel börtönbe ítéltetve testünkben, különböztetve jótól és rossztól, holott azok Egyek! Mert mi lenne, ha csak Isten és jósága lenne, ahogy keresztény apáink kívánják, vagy éppen, ha csak a sátáni rossz létezne? Mitől jó a jó, és rossz a rossz? Attól, hogy van rossz és van jó is. Ha rossz nincs, jó sincs, és ez igaz viszont is! A jó és a rossz feltételezik az egymást, mert minden ezt teszi ebben az Univerzumban! Ennek így kell lennie, a HOG erről szól, mert nem is szólhat másról, a HAND OF GLORY nem más mint a HOG és viszont! M C Gregore ezt hozta el nektek, vándorok, M C Gregore ezt áldja néktek!

Eredet Látnok

Lelket ölt a test
Vérben áztatja terveit
felölti végső álmát
ábrándozó világát
Zavarodott Ősi Elem
szeretet és fegyelem
látnok fátyla
leborul, hogy ellássa
látnokok álma
Eredetünk táplálja
Eredet Látnok ezt
kívánja!
Eredet Látnok ezt
bírálja!

Máyusi Kalapács

1980 és 1990 között magyar viszonylatban sok olyan zenekar alakult, akik megpróbáltak valami újat mutatni (pl. A.E. Bizottság) a növekvő nagyváros alternatív rétegeinek. Ide tartozik a Máyusi Kalapács is, akiknek az 1980-as évek újhullámában valamennyire sikerült a hazai köztudatba bekerülniük, és működni abban az időben.
A zenekart még az 1980-as években alapította Rigó Zoltán, művésznevén Z. Totó, az akkori katona társaival, egy hatvani laktanyában. A névválasztásnál a 'j' utálata dominál, egy viszonylag könnyebben megjegyezhető szójátékot találtak .A név visszautalhat az 50-es évek történelmére. A koncepciót erős ütősökre és egy nyersebb hangzásra alapozták. A 80'-as évek politikája ekkor még nem igen engedte és nézte jó szemmel ezt az irányvonalat, úgymond bűnnek számított, ezért a Máyusi Kalapács tagjainak elég nehéz volt érvényesülni és koncertezni. Kizárólag a tagok fanatizmusa és akarata juttatta csak őket előre. Majd képtelenek voltak konstruktív munkára, és egy rosszul sikeredett buli után feloszlottak. Innentől mondható, hogy elkezdődött a második időszak a Máyusi Kalapács életében, új tagok toborzása. 1990 Decemberében az LGM-studióban demófelvételt készítenek. Ez már egy populárisabb vonalat követ, a szövegek viszont komorak, az életből és a mindennapokból merítve. Az együttes duóvá csökkent, az első hivatalosan kiadott demó kazettán vendég zenészekkel dolgoznak, majd röviddel utána feloszlanak.

"...nem azért zenélek mert népszerű akarok lenni, hanem mert nekem zenélnem kell, ebben van a mondanivalóm..." Z.Totó

ÜVEGSZILÁNKOK

Én a jövőt, egy idegroncs telepre képzelem...
Egymás hegyén-hátán, halálos csendben...
Túl a város valamely kies pontján bámuljuk egymást...
Üvegszilánkon teszünk éppen, egészségügyi sétát...
S míg a káoszt felfalják a gépek,
emberek képében, mi majd nevetve nézzük a Miki egeret a tévében...
És úgy csináljuk és azt amit akarunk...
Lassan felfedezzük önmagunk...
assan felfedezzük önmagunk...

BUDAPEST

Magas, szögletes, csúf palatetős házak.
Az ablakokból a belvárosig láthatsz.
Füstös kéményhegyek, a gyárak között házak,
az ablakokból a belvárosig láthatsz... gyerünk

Esőben rozsdásodó ócskavashegyek.

Kabátba bugyolált leszegett fejű gyerek.
Férfiak és nők hangyaszerű menet...
Kabátba bugyolált hangyaszerű menet...

Acélművek, törmelék, olvasztók, kemencék,
Rideg-szelíd-kegyetlen
Rettenetes csúnya ez...

Rettenetes csúnya hely...

Esőben rozsdásodó ócskavashegyek.
Kabátba bugyolált leszegett fejű gyerek.
Férfiak és nők hangyaszerű menet
Olyan ez nekem, mint egy hangyaszerű menet

Les Tambours Du Bronx

Az utóbbi években a Les Tambours Du Bronx nevű zenekar befutott Franciaországban. A vad fellépéseik Printempstől Bourgesen át és a TV által is közvetített koncertjük - amit a Francia Forradalom 200. Évfordulójára rendeztek - biztos ponttá tette őket a francia zenei életben. 1993.óta Németországban is játszanak, a '93-as nyári fesztiválon nagy sikerük volt; a '94. márciusi turnéjukra Ausztriában és Németországban majdnem minden jegy elkelt. Ebből látható, hogy a francia ütősök ezekben az országokban is mennyire ismertek.

LTDB-22 vakmerő alak, tipikus külvárosi kinézettel. Punkok, munkások, munkanélküliek, bőrbe öltözött figurák és a 22 óriási dobjuk, amiket speciális francia hordókból alakítottak ki. Az együttes hangos acélmunkások benyomását kelti, és szorgosan munkálkodnak azon, hogy ezeket a kadenciákat lüktető hangokká alakítsák. Lüktető hangzás a francia acélgyárakból, és tényleg: a csapat a nevers-i kohóvárosból származik.

Előadásuk a gépgyárak világát szimbolizálja, amelyben az acélgyárak és az emberek ugyanolyan "Ethnic Avantgarde"-ok, mint kb. a "Drummers of Borundi" együttes, akikkel az LTDB már fellépett.

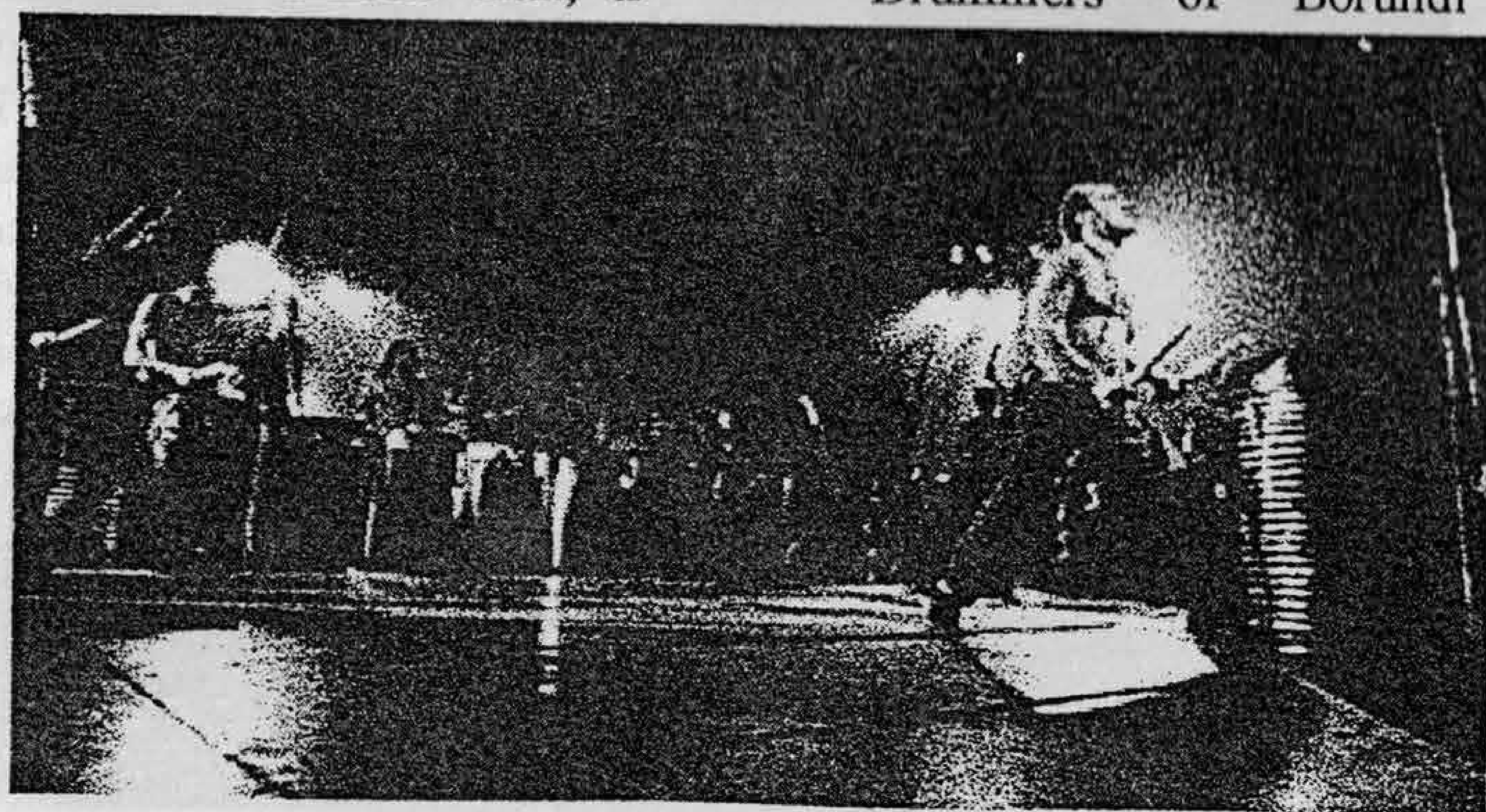
"Modern barbárság", "Kultúrsokk", "Gépek ritmusában"; ezek azok a fogalmak, amit a sajtó használ. Szürrealisztikus kollagén valahol a kőkorszak és az ipari posztmodern kor között. Európai Suburb-Sound. Az LTDB a külvárosok ritmusát fordítja le, a Bronx performancaiban vad, nyers és dühöngő. És eközben az egyén küzdelmét mutatják be egy tönkretett világban.

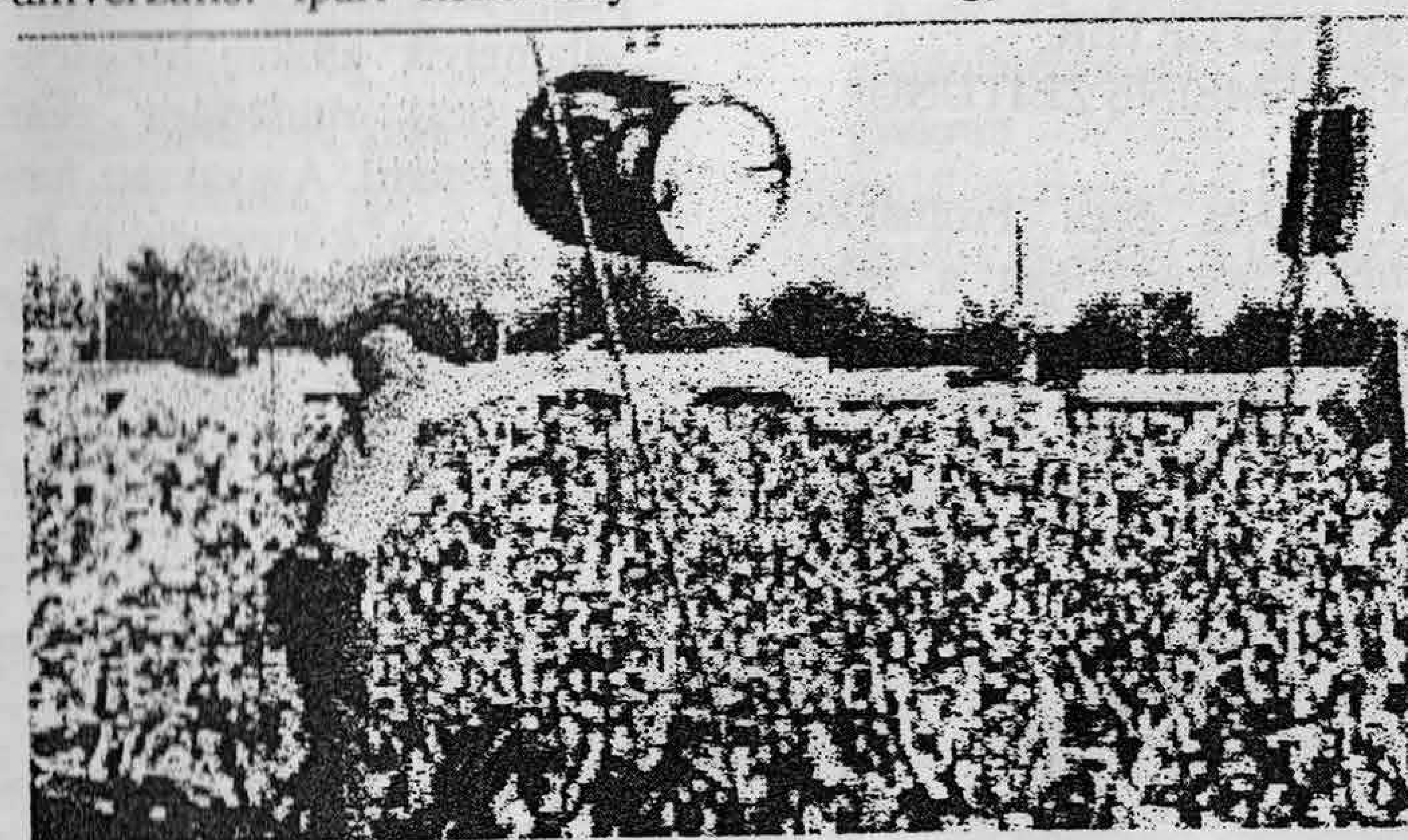
Neversben egy kultúrcentrumot alapított az együttes, egy céget, melyben mindenki egyenlő. Az elő-városokban ütős és dobok-tatást tartanak, ha éppen turnéznak. Az LTDB nemcsak francia, üzenetük egyértelmű és univerzális: ipari kőkemény Rock & Roll.

Az LTDB a '9O-es évek egyik legfigyelemreméltóbb zenekara!

"Óriási lármát csapnak. A 22 LTDB-tag olyan zenét kreált, amit csak modern, városi indiánok találhattak ki: hangos dobolás, agresszív, hatalmas, hipnotikus zene, hozzá monoton karének, mintha egy acélgyár gépei hirtelen úgy döntöttek volna, hogy együttest alapítanak. Sokkoló." /STERN/

"Egy nagy teret betöltő hangzás. Nyugtalanító, zavaró, hipnotikus, mint az afrikai Perkussion vagy a karibi Voodoo-dobok. Kegyetlen összhang, egyetlen, ritmikus futószalagban való összeolvadás-így mutatják be az

acélgyárak automatizált világát. A titok a lassú, de fokozatosan gyorsuló tempóban rejlik. Mousonturmban az együttes egy jövőbeli forradalomért zenélt: zene az emberiség kulturális eredetéből, passzolva a végéhez."
/FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG/

"A '9O-es évek Prollsikkjének koreográfiáját a vakmerő LTDB-katonák ugyanolyan pontosan betanulták, mint a ritmikus partitúrákat, amiket a fellépők csatorna-

csőből készült hordókon pontosan el tudnak játszani. A legtöbb számot 3 ritmikus részre osztják, amelyek mindig visszatérnek a kiinduláshoz. És mindegy, hogy a dobogó, gyorsuló és közben teljesen extrém magasságba emelkedő lárma a gyári gépek mechanikájára, vagy valamelyik afrikai bennszülött törzs rituáléjára akar emlékeztetni. A gyakran furcsa "Hey-ja" kórusénekkel fűszerezett ütősvarázslat egy ellenállhatatlan vonzerőt gyakorol."
/SÜDDEUTCHE ZEITUNG/

BODEGA-B

A Bodega-B sötét atmoszférájú világa 1997-ben vette kezdetét. 1997. novembere és decembere között úgy döntött Proklos, hogy megpróbálkozik a szintetizátor adta lehetőségekkel, és elektronikus zenét kezd el készíteni. Közben Woland is beszállt a zenekarba, az ő hatására sötét, metálos elemek kerültek a zenébe. Ahogy a fiúk haladtak, lassan elkészül egy demónak való anyag. A céljuk az volt, hogy egy nem mindennapi műsort sikerül-jön összehozniuk. Aztán idővel Anettet is bevették a csapatba. A végeredmény a „Morzsák a merengés asztaláról" című demójukon hallható.

Bodega-B / "Morzsák a merengés asztaláról": Demo kazetta bemutató

A Bodega-B egy fiatal feltörekvő zenekar, a magyar electro zenei palettán. Bemutatkozó demojuk címe : „Morzsák a merengés asztaláról" A Bodega-B egy olyan banda, amely mer kísérletezni az elektronikus zene vizein, és nem azt teszi, mint napjaink legtöbb magyar zenekara. Ezek a bandák nagyrészt leragadtak a szinti popnál, és nem tudnak/tudtak továbblépni. A Bodega-B ezt nem teszi. Már csak azért sem, mert - mint a zenéjükön néhol jól hallhatóan kiüt, ők a metal felől közelítenek az elektronikus zenéhez. A zenéjüket hallgatva önkéntelenül is a svéd Cold Meat Industry lemezcég zenekarai jutottak az eszembe. A hasonlóság nyilvánvaló. Sötét atmoszféra, kísérletező kedv, gondolatébresztő szövegek, gyakran Mortiis világára emlékeztetnek. Ő is hasonlóan kezdte, és végül is megteremtette a maga világát. Szerintem a srácoknak ez szintén sikerülni fog. Úgy érzem, hogy jó úton járnak, bár a zenéjük néhol kicsit még kiforratlan. Viszont ha sikerül megtalálni a saját zenei egyéniségüket, és azt át tudják ültetni egy hanghordozóra,

akkor merem azt mondani, hogy külföldön is befutók lehetnek. Bár szerintem külföldön mindenképpen nagyobb sikerre számíthatnak a magyar zeneipar fonákságai valamint a hazai elektronikus zenei fogyasztói kör szűkössége miatt. A demo kazetta sajnálatos hátránya, hogy nem éppen a legjobb rajta a hangzás, és a borítón néhol kivehetetlen a szöveg.
Mindezek mellett ezek semmit sem vonnak le a demo értékeiből. Ajánlom ezt a zenét azoknak, akik szeretik a sötét atmoszférájú zenéket, és azoknak is, akik a kísérletező hangvételű zenékért rajonganak. Új demo készülőben. címe:„Mindenség rög" lesz.

Pataki Zoltán / Proklos
Juhász Tamás / Woland
Juhász Anett

Kontakt:
Pataki „Proklos" Zoltán
8700 Marcali
Kazinczy u. 26.

Webpage:

www.movar.pate.hu/~eller/bodegab.htm

cikk: III. Világnézet/Sky

